

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iohannis Scheffleri S. R. Eccl. Presbyteri Concilium Tridentinum antè Tridentinum

Angelus <Silesius>

Nissæ, 1675

Articulus Decimus Nonus. Extra Catholicam fidem neminem saluum esse
posse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42264

Concilij Trid. antè Trident.

Articulus Decimus Nonus.

Extra Catholicam fidem
neminem salvum esse
posse.

Verba Concilij.

*Hanc veram Catholicam fidem,
extra quam nemo salvus esse po-
test, quam in presenti spontè profi-
teor & veraciter teneo, eandem
integram & inviolatam usque ad
extremum vite spiritum constan-
tissimè, (DEO adjuvante) retine-
re & confiteri, atque à meis sub-
ditis vel illis, quorum cura ad me
in munere meo spectabit, teneri,
doceri, & predicari, quantum in
me erit, curaturum ego idem N.
Spondeo, voveo, ac juro.*

Cypri-

Articulus XIX.

C*yprianus l. 1. Epist. 6.* Ecclesia
una est, quæ una & intus esse
& foris non potest. Si enim a-
pud Novatianum est, apud Cor-
nelium (Romanum Pontificẽ)
non fuit. Si verò apud Corne-
lium fuit, qui Episcopo Fabiano
legitimâ ordinatione successit, &
quem præter Sacerdotij honorẽ
martyrio quoque Dominus glo-
rificavit, Novatianus in Ecclesia
non est, nec Episcopus compu-
tari potest, qui Evangelicâ & A-
postolicâ traditione contemptâ,
nemini succedens à se ipso or-
dinatus est: habere namq; aut
tenere Ecclesiam, nullo modo,
qui ordinatus in Ecclesia non est.
Foris enim non esse Ecclesiam,
nec scindi adversum se aut di-
vidi posse, sed inseparabilis ac-
que in-

Concilij Trid. antè Trident.

que individuæ domûs unitatem tenere, manifestat Scripturæ divinæ fides, cùm de Sacramento Paschæ & agni, qui agnus Christum designabat, scriptum sit: In domo una comedetur, non ejectionis de domo carnem foràs. Quod circa Rahab, quæ ipsa quoque typum portabat Ecclesiæ, expressum videmus cui mandatur & dicitur: Patrem tuum & Matrem tuam & fratres tuos, & totam domum Patris tui colliges ad te ipsam in domum tuam, & omnis qui exierit ostium domus tuæ foras reus sibi erit. Quo Sacramento declaratur in unâ domum solam, id est, in Ecclesiam victuros & ab interitu mundi evasuros colligi oportere.

Pulchrè quoque idē *Cyprianus* loqui-

Articulus XLX.

loquitur de simplicitate Prælatorum, textu, qui incipit, Ecclesia una est, &c.

S. Hieronymus adversus Luciferianum. In illa esse Ecclesia permanendum, quæ ab Apostolis fundata, usq; ad diem hanc durat. Sic ubi audiêris eos qui dicuntur Christi, non à Domino **JESU** Christo, sed à quoquam alio nuncupari, ut puta Marcionitas, Valentinianos, Montenses sive Campates: Scito nō Ecclesiam Christi, sed Antichristi esse Synagogam. Ex hoc enim ipso quod postea constituti sunt, eos se esse judicant, quos futuros Apostolus prænunciavit. Nec sibi blandiantur, sed de Scripturarum capitulis videtur affirmare quod dicunt, cum & diabolus
de Scri-

Concilij Trid: antè Trident.

de Scripturis aliqua sit locutus,
& Scripturæ nõ in legendo con-
sistant, sed intelligendo.

*S. Augustin. Epist. 50. ad Boni-
fac. Comit.* Multi unum corpus
sumus in Christo. Ac per hoc
nemo poterit esse justus, quam-
diu fuerit ab unitate hujus cor-
poris separatus. Quemadmodũ
enim membrum, si præcidatur
ab hominis vivi corpore, nullo
modo potest spiritum tenere ju-
stitiæ etiam si figuram membri
teneat quam sumsit in corpore.
Ecclesia Catholica sola corpus
est Christi, cujus ille caput est
Salvator corporis sui. Extra
hoc corpus neminem vivificat
Spiritus sanctus: quia sicut ipse
dicit Apostolus: Charitas DEI
diffusa est in cordibus nostris per
Spiri-

Articulus XIX.

Spiritum sanctum qui datus est nobis. Non est autem particeps divinæ charitatis, qui hostis est unitatis. Non habent itaq; Spiritum sanctum, qui sunt extra Ecclesiam. De illis quippè scriptum est: qui se ipsos segregant animales, spiritum non habentes. Sed nec ille eum percipit, qui fictus est in Ecclesia, & quomodo deinde scriptum est: Sanctus enim Spiritus disciplinae effugiet fictum. Qui ergò vult habere Spiritum sanctū. caveat foris ab Ecclesia remanere, caveat in eā simulatè intrare. Aut si jam talis intravit, caveat in eadem simulatione persistere, ut veraciter coalescat arbori vitæ.

S. Augustin. Epist. 152. l. 2. contr. Exempl. Parmen. Quisquis à Catholi-

Concilij Trid. antè Tridene.

tholica Ecclesia fuerit separatus, quantumlibet laudabiliter se vivere existimet, hoc solo scelere, quod à Christi unitate disjunctus est, non habebit vitam, sed ira. DE I manet super eum. Quisquis autem in hac Ecclesia benè vixerit, nihil ei præjudicāt aliena peccata: quia unusquisque in ea proprium onus portabit.

Lactantius instit. Div. l. 4. c. 30.
Cùm Phryges aut Novatiani, aut Valentiniani, aut Marcionitæ, aut Antropiani, seu quilibet alij nominantur, Christiani esse desierunt, qui Christi nomine amisso humana & externa vocabula induerunt. Sola igitur Catholica Ecclesia est, quæ verum cultum retinet. Hic est fons veritatis: hoc est domicilium fidei:
hoc

Articulus XIX.

hoc templum DEI: quod si quis non intraverit, vel à quo si quis exiverit, à spe vitæ ac salutis alienus est.

Vincentius Lirin. advers. heres.

Ille est verus & germanus Catholicus, qui veritatem DEI, qui Ecclesiam, qui Christi corpus diligit, qui divinæ religioni, qui Catholicæ fidei nihil prapone, non hominis cuiuspiam auctoritatem, non a morem, non ingenium, non eloquentiam, non Philosophiam: Sed hęc cuncta despiciens & in fide fixus, & stabilis permanens, quicquid universaliter antiquitus Ecclesiam Catholicam tenuisse cognoverit, id solum sibi tenendum credendumque decernit: quicquid verò ab aliquo deinceps uno, præter

Concilij Trid. antè Trident.

præter omnes vel contra omnes
Sanctos novum, & inauditum,
subinduci senserit, id non ad re-
ligionem, sed ad têtationem po-
tius intelligat pertinere.

*Liberius Epist. ad Constantium
Augustum.* Secutus morem or-
dinemque majorum nihil addi
Episcopatu Urbis Romæ, nihil
minui, passus sum: & illam fi-
dem servans, quæ per successio-
nem tantorum Episcoporum cu-
currit, ex quibus plures Marty-
res, extiterunt, illibatum custo-
diri semper exopto.

Pacianus Epist. 1. Sub Apo-
stolis, inquires, nemo Catholicus
vocabatur. Esto sic fuerit, vel il-
lud indulge: cùm post Aposto-
los hæreses extitissent, diversis
que nominibus columbam DEI
atque

Articulus XIX.

atque reginam lacerare per partes & scindere niterentur, nonne cognomen suum plebs Apostolica postulabat, quòd incorrupti populi distingveret unitatem, ne intemeratam DEI virginem error aliquorum per membra laceraret? nonne appellatione propria decuit caput principale signari? Ergò fortè ingressus populosam Urbem, hodiè, cùm Marcionitas, cùm Appollinaristas, Cathaphrygas, Novarianos & ceteros hujusmodi comperissem, qui se se Christianos vocarent, quo cognomine congregationem meæ plebis agnoscerem, nisi Catholica diceretur?

S. Augustinus in Psal. 88. conc. 2. in fin. Amemus Dominū DEUM nostrum, amemus Ecclesiā ejus, illum

Concilij Trid. antè Trident.

illum sicut Patrem, istam sicut
Matrem, illum sicut Dominum,
hanc sicut Ancillam ejus, quia
filius Ancillæ ipsius sum? sed ma-
trimonium hoc magnâ charita-
te compaginatur. Nemo offens-
dit unum & promeretur alterū:
nemo dicat ad idola quidem
vado, arreptitios quidem & sor-
tilegos consulo, sed tamen DEI
Ecclesiam non relinquo, Catho-
licus sum: tenens matrem offen-
dis Patrem. Alius item dicit, ab-
sit à me, non consulo sortilegū,
non quæro arreptitium, non
quæro divinationes sacrilegas,
nec eo ad adoranda dæmonia,
non servio lapidibus, sed tamen
in parte Donati sum. Quid tibi
prodest non offensus Pater, qui
offensam vindicat Matrē? Quid
pro.

Concilij Trid: antè Trident.

bebit DEUM Patrem, qui Eccle-
siam noluerit habere Matrem.
Nihilq; ei valebit quod credidit
vel fecit tanta bona sine fine summi
boni. Ecclesia Mater est spirita-
lis, Ecclesia Sponsa CHRISTI
est gratiâ ejus dealbata, pretioso
sanguine dotata. Totum possi-
det quod à Viro suo accepit in
dote. Quæcunque congrega-
tio cujuslibet hæresis in angulis
sedet, concubina est non matro-
na. O hæresis Arriana, quid
insultas, quid exufflas, quid e-
tiam ad tempus multa usurpas?
Injuriam à te patitur Domina ab
ancilla, multas ei ingeris contu-
melias: licet hæc doleat, non te
magno metuit Sponsa CHRISTI
sancta Catholica. Cùm enim
respexerit ille Sponsus, ejicies

tu ut

Articulus XIX.

tu ut ancilla cum filijs tuis, quoniam non erunt hæredes filij ancillæ cum filijs liberæ.

Idem lib. 1. de Symbol. ad Catechum. Demonstratus est DEUS & Templum ipsius. Templum enim DEI sanctum est, ait Apostolus, quod estis vos. Ipsa est Ecclesia sancta, Ecclesia una, Ecclesia vera, Ecclesia Catholica contra omnes hæreses pugnans, pugnare potest, expugnari tamē non potest. Hæreses omnes de illa exierunt, tanquam sarmenta inutilia de vite præcisa, ipsa autem manet in radice sua, in vite sua, in charitate sua, portæ inferorum non vincunt eam.

S. Augustin. contr. Ep. Fundam. cap. 4. Ut omittam Sapientiam quam in Ecclesia esse Catholica.

S a

non

Concilij Trid: antè Tridēe.

non creditis. multa sunt alia quæ
me in ejus gremio justissimè te-
neant: tenet consensus populo-
rum atq; gentium; tenet aucto-
ritas miraculis inchoata, spe nu-
trita, charitate aucta, vetustate
firmata; tenet ab ipsa Sede Petri
Apostoli, usque ad præsentem E-
piscopatum, successio Sacerdo-
tum; tenet postremò ipsum Ca-
tholicæ nomen, quod non sine
causa inter tam multas hæreses
sic ista Ecclesia sola obtinuit, ut
cùm omnes hæretici se Catholi-
cos dici velint, quærenti tamen
peregrino alicui, ubi ad Catho-
licam conveniatur, nullus hæ-
reticorum vel Basilicam suam,
vel domum, audeat ostendere.
Ista ergò tot & tanta Christiani
nomina charissima vincula rectè
homi-

Articulus XIX.

hominem tenent credentem in
Catholica Ecclesia, etiamsi pro-
pter nostræ intelligentiæ tardita-
tem vel vitæ meritum, veritas
nondum se apertissimè ostendat.

Idem de ver. relig. c. 7. Tenen-
da est nobis Christiana religio &
ejus Ecclesiæ comunicatio quæ
Catholica est, & Catholica nomi-
natur, non solùm à suis, verùm
etiam ab omnibus inimicis: ve-
lint enim nolintve ipsi quoque
hæretici & Schismatum alumni,
quando non cum suis sed cum
extraneis loquuntur, Catholicam
nihil aliud quàm catholicā vo-
cant. Non enim possunt intel-
ligi, nisi hoc eam nomine discer-
nant, quo ab universo orbe
nuncupatur.

Id. S. Augustinus Epist. 204. ad

Concilij Trid: antè Trident.

Donatum Donatist. Foris ab Ecclesia constitutus & separatus à compage unitatis & vinculo charitatis, æterno supplicio puniretis, etiamsi pro Christi nomine vivus incendereris.

Vincentius Livinensis advers. hæreses. Tempore Donati, cum se se multa pars Affricæ in erroris sui furias præcipitaret, cumq; immemor nominis, religionis, professionis, unius hominis sacrilegam temeritatem Ecclesiam Christi præponeret, tunc quicumque per Africam constituti, profano schismate detestato, universis mundi Ecclesijs adsociati sunt, soli ex illis omnibus intra sacra-ria Catholicæ fidei salvi esse potuerunt.

Idem ibid. Sicut nemini licet

invi-

Articulus XIX.

invicem provocare aut invidere
invicem, ita nemini liceat præ-
ter id quod Ecclesia Catholica
usquequoque evangelizat, acci-
pere.

Id. ibid. Omnes Catholici no-
verint se cum Ecclesia Doctores
recipere, non cum Doctoribus
Ecclesiæ fidem deserere debere.

Idem ibid. Christi Ecclesia se-
dula & cauta depositorum apud
se dogmatum custos, nihil in jis
unquam permutat, nihil minuit,
nihil addit: non amputat neces-
saria, non apponit superflua, non
amittit sua, non usurpat aliena:
sed omni industriâ hoc unum
studet, ut vetera fideliter sapien-
tè que tractando, si qua sunt illa
antiquitùs, informata & inchoa-
ta accuret & poliat: si qua jam

Concilij Trid: antè Trident.

expressa, & enucleata, consoli-
det, firmet: si qua jam cōfirma-
ta & definita custodiat. Deniq;
quid unquam aliud conciliorum
decretis enisa est, nisi ut quod
antea simpliciter credebatur,
hoc idem postea diligentius cre-
deretur: quod antea tentius præ-
dicabatur, hoc idē postea instan-
tius prædicaretur: quod antea
securius colebatur, hoc idem
postea sollicitius excoleretur?

*S. Hieronymus Epist. ad Deme-
trium cap. 9.* Illud te pio chari-
tatis affectu præmonendam pu-
to, ut sancti Innocentij, qui A-
postolicæ cathedræ & supradicti
viri successor & filius est, teneas
fidem: nec peregrinam quamvis
tibi prudens callidâque videaris,
doctrinam recipias.

Impp.

Articulus XIX.

*Impp. Gratianus, Valentinianus
& Theodosius cap. de Summ. Trinit.*
Cunctos populos quos clemen-
tiæ nostræ regit imperium, in ta-
li volum9 religione versari, quam
Divum Petrum Apostolum tra-
didisse Romanis, religio usque
adhuc ab ipso insinuata declarat,
quàmque Pontificem Damasum
sequi clare.

S. Gregorius lib. 14. Moral. c. 20.
Sancta universalis Ecclesia præ-
dicat, DEUM veraciter nisi in-
tra se coli non posse, asserens
quod omnes qui extra ipsam
sunt, minimè sal-
vabuntur.

Finis Demonstrationum.

S 5

CON.